

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 92/21
Люксембург, 3 юни 2021 г.

Решение по дело C-784/19
„Тийм Пауър Европа“ ЕООД/Директор на Териториална дирекция на
Национална агенция за приходите — Варна

За да се счита, че предприятие, което осигурява временна работа, „обичайно осъществява дейността си“ в държава членка, това предприятие трябва да извършва значителна част от дейността си по предоставяне на работници в полза на предприятия ползватели, които са установени и упражняват дейностите си на територията на посочената държава членка

Извършването на дейности по подбор и наемане на работници за временна работа в държавата членка, в която е установено предприятието, осигуряващо временна работа, не е достатъчно, за да може да се приеме, че това предприятие осъществява „значителни по обхват дейности“ в посочената държава членка

През 2018 г. български гражданин сключва трудов договор с дружеството Тийм Пауър Европа, учредено по българското право като предприятие, което осигурява временна работа и осъществява посредническа дейност по наемане на работа в България и в други държави. По силата на този договор той е изпратен на работа в предприятие ползвател, установено в Германия. Между 15 октомври и 21 декември 2018 г. той е трябвало да изпълнява работата си под ръководството и контрола на това германско предприятие.

Като приема, от една страна, че не е запазена пряката връзка между Тийм Пауър Европа и конкретния работник, и от друга страна, че това предприятие не извършва съществената си дейност на територията на България, органът по приходите в град Варна отхвърля искането на Тийм Пауър Европа за издаване на удостоверение по образец А1 за това, че по време на командироването за наетото лице се прилага българското социалноосигурително законодателство. Поради това този орган счита, че положението на този работник не попада в приложното поле на член 12, параграф 1 от Регламент № 883/2004¹, по силата на който би се прилагало посоченото българско законодателство. Подадената от Тийм Пауър Европа жалба по административен ред срещу това решение на органа по приходите е отхвърлена.

В този контекст Административен съд — Варна, сезиран с жалба по съдебен ред за отмяна на решението, с което е отхвърлена жалбата по административен ред, решава да отправи запитване до Съда относно релевантните критерии, които следва да се вземат предвид, за да се прецени дали предприятие, което осигурява временна работа, извършва обичайно „значителни по обхват дейности, различни от чисто вътрешни управленски дейности“ на територията на държавата членка, в която е установено, по смисъла на член 14, параграф 2 от Регламент № 987/2009², с който се уточнява член 12, параграф 1 от Регламент

¹ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка в ОВ L 33, 2008 г., стр. 12), изменен с Регламент (ЕС) № 465/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. (ОВ L 149, 2012 г., стр. 4). По-конкретно съгласно член 12, параграф 1 от този регламент „[л]ице, което осъществява дейност като наето лице в държава членка от името на работодател, който обичайно осъществява дейността си в нея, и което е командировано от този работодател в друга държава членка, за да осъществява там дейност от името на същия работодател, продължава да е подчинено на законодателството на първата държава членка, при условие че предвидената продължителност на тази работа не превишава 24 месеца и че не е изпратено да замества друго командировано лице“.

² Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 284, 2009 г., стр. 1). Съгласно член 14, параграф 2 от този регламент „[з]а целите на

№ 883/2004. Всъщност изпълнението на това изискване от Тийм Пауър Европа обуславя прилагането на последната разпоредба в това дело.

В решението си, постановено от голям състав, **Съдът пояснява, що се отнася до предприятията, които осигуряват временна работа, обхвата на понятието за работодател, който „обичайно осъществява дейността си“ в държава членка,** предвидено в тази разпоредба и уточнено в член 14, параграф 2 от Регламент № 987/2009.

Съображения на Съда

Най-напред, въз основа на буквално тълкуване на тази разпоредба Съдът отбелязва, че е характерно за предприятията, осигуряващи временна работа, че те извършват съвкупност от дейности по подбора и наемането на работници за временна работа, и предоставянето им на предприятия ползватели. В това отношение Съдът посочва, че макар дейностите по подбор и наемане на работници за временна работа да не могат да се квалифицират като „чисто вътрешни управленски дейности“ по смисъла на тази разпоредба, извършването на тези дейности в държавата членка, в която е установено такова предприятие, не е достатъчно, за да може да се приеме, че предприятието осъществява „значителни по обхват дейности“ в посочената държава членка. Всъщност единствената цел на дейностите по подбор и наемане на работници чрез предприятия, осигуряващи временна работа, е последните да предоставят впоследствие такива работници на предприятия ползватели. В това отношение Съдът отбелязва, че макар несъмнено подборът и наемането на работници чрез предприятия, които осигуряват временна работа, да има принос при реализирането на оборота на посочените предприятия, тъй като тези дейности представляват необходима предпоставка за последващото предоставяне на такива работници, този оборот се формира ефективно единствено вследствие на предоставянето на тези работници на предприятия ползватели в изпълнение на сключените с последните договори за тази цел. Всъщност приходите на такова предприятие зависят от размера на възнаграждението, изплащано на наетите чрез това предприятие, което осигурява временна работа, работници, които са били предоставени на предприятия ползватели.

По-нататък, що се отнася до контекста, в който се вписва посочената разпоредба, Съдът припомня, че случаят, при който работник, командирован за извършване на работа в друга държава членка, продължава да бъде подчинен на законодателството на първата държава членка, представлява изключение от общото правило, че спрямо лице, осъществяващо дейност като наето или като самостоятелно заето лице в една държава членка, се прилага законодателството на тази държава членка³. Следователно разпоредбата, която урежда такъв случай, трябва да се тълкува стриктно. От тази гледна точка посоченото правило за дерогация не може да се прилага към предприятие, осигуряващо временна работа, което по никакъв начин не предоставя, или предоставя едва в незначителен брой случаи, в държавата членка, в която е установено, работници на предприятия ползватели, които също са установени в нея. Освен това, дефинициите на понятията „агенция за временна заетост“ и „нает чрез агенция за временна заетост работник“, предвидени в Директива 2008/104/ЕО⁴, доколкото от тях се извежда целта на дейността на предприятие за временна работа, също подкрепят тълкуването, съгласно което може да се приеме, че такова предприятие извършва „значителни по обхват дейности“ в държавата членка, в която то е установено, само ако то изпълнява в нея в значителна степен дейности по предоставяне на тези работници в полза на предприятия ползватели, които са установени и упражняват дейностите си в същата държава членка.

прилагането на член 12, параграф 1 от основния регламент, изразът „което обичайно осъществява дейността си в нея“ се отнася до работодател, който обичайно извършва значителни по обхват дейности, различни от чисто вътрешни управленски дейности, на територията на държавата членка, в която е установен, като се вземат под внимание всички критерии, характерни за дейностите, извършвани от въпросното предприятие. Приложимите критерии трябва да отговарят на специфичните характеристики на всеки работодател и на действителния характер на извършваните дейности“.

³ Предвидено в член 11, параграф 3, буква а) от Регламент № 883/2004.

⁴ Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно работа чрез агенции за временна заетост (ОВ L 327, 2008 г., стр. 9).

Накрая, относно преследваната със съответната разпоредба цел Съдът посочва, че от дерогацията, съдържаща се в член 12, параграф 1 от Регламент № 883/2004, която представлява предимство, предоставено на предприятията, които упражняват свободното предоставяне на услуги, не могат да се ползват предприятията, осигуряващи временна работа, които насочват дейностите си по предоставяне на наетите чрез тях работници за временна работа изключително или главно към една или повече държави членки, различни от държавата членка, в която са установени. Всъщност противното разрешение би създавало опасност да се насърчат тези предприятия към *forum shopping*, като те се установят в държавата членка с най-благоприятното за тях социалноосигурително законодателство. В последна сметка има опасност подобно разрешение да доведе до занижаване на равнището на защита, предлагано от системите за социална сигурност на държавите членки. Освен това Съдът подчертава, че да се даде възможност на същите тези предприятия да се ползват от тази дерогация би довело, при различните възможности за наемане на работници, до нарушаване на конкуренцията, което да благоприятства наемането на временна работа, в сравнение с предприятията, наемащи пряко своите работници, които да се осигуряват по схемата за социална сигурност на държавата членка, в която работят.

Съдът заключава, че за да се счита, че установено в държава членка предприятие, което осигурява временна работа, „обичайно осъществява дейността си“ в тази държава членка, това предприятие трябва да извършва значителна част от дейността си по предоставяне на работници за временна работа в полза на предприятия ползватели, които са установени и упражняват дейностите си на територията на посочената държава членка.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293